

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΤΣΑΡΔΑΚΑ

Ενεπίγραφος επιτύμβιος όρος από τη Χίο

Στήλη εγχώριου κιτρινωπού πωρόλιθου αδρά επεξεργασμένη· φέρει μικρές αποκρούσεις και απολεπίσεις. Βρέθηκε το καλοκαίρι του 2009 στη σωστική ανασκαφή τμήματος της ελληνιστικής νεκρόπολης¹ σε οικόπεδο ιδιοκτησίας Αιγαιοτεχνικής Α.Ε., επί των οδών Ριζαρίου και Αεροπόρου Χαλκιά, στην περιοχή Σ τ ρ α τ ώ ν ε ς πόλεως Χίου. Φυλάσσεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χίου (MX 22211). Εικ.

Ύψ. 0,53 μ., πλάτ. 0,24 μ., πάχ. 0,11 μ.

Ύψ. γραμμ. 0,052 (B) – 0,03 μ. (O).

Αρχές 3ου αι. π.Χ.

ὄροι

Βοΐδίου.

Το θηλυκό κύριο όνομα *Βοΐδιον* είναι υποκοριστικό (παράγεται από την λ. βοῦς).² Απαντάται αρκετά συχνά, κυρίως σε επιγραφές της Αττικής,³ αλλά και της Δήλου,⁴ των Μεγάρων, της Βοιωτίας και της Θεσσαλίας,⁵ καθώς και άλλων τόπων, από τον 4ο αι. π.Χ. έως τον 1ο αι. μ.Χ. Η παλαιότερη μαρτυρία του ονόματος ανάγεται ωστόσο στους αρχαϊκούς χρόνους, καθώς αναφέρεται σε ερωτικό επίγραμμα του Σιμωνίδου του Κείου.⁶ Στο χιακό ονομαστικό απαντάται για πρώτη φορά.

Η στήλη βρέθηκε πεσμένη με την πρόσθια πλευρά της στο έδαφος, αμέσως ανατολικά του τάφου 113, που ανήκε σε μια ομάδα τριών κιβωτιόσχημων τάφων, οι οποίοι αποκαλύφθηκαν στον ίδιο χώρο και από τα κτερίσματά τους χρονολογούνται στους πρώιμους ελληνιστικούς χρόνους.

Η λέξη ὄροι⁷ υποδεικνύει την ύπαρξη και άλλων λίθων που θα όριζαν πιθανότατα τον χώρο ταφής (τύμβο ή περίβολο) που δεν σώθηκε λόγω της βαθιάς άρροσης του χώρου στο παρελθόν.

1. Για τις ανασκαφές της νότιας νεκρόπολης βλ. Δέσποινα Α. Τσαρδάκα, Συμβολή στην ιστορική τοπογραφία της αρχαίας πόλεως Χίου. Νέα στοιχεία για τις σωστικές ανασκαφές των ετών 1985-2013, *ΗΟΡΟΣ* 22-25 (2010-2013) 492-493 (και ειδ. σημ. 57).

2. F. Bechtel, *Die historischen Personennamen des Griechischen bis zur Kaiserzeit*, Halle 1917, 589.

3. *LGN II*, εν λ. J. Traill, *Persons of Ancient Athens* 4, Toronto 1995, αρ. 267600-267665.

4. *LGN I*, εν λ., *IG XI* 4, 1272.

5. *LGN III B*, εν λ.

6. *Παλ. Άνθολ.* 159: Βοΐδιον ηΰλητρὶς καὶ Πυθιάς, αἶ ποτ' ἔρασταί, σοί, Κύπρι, τὰς ζώνας τὰς τε γραφὰς ἔθεσαν. / Ἔμπορε καὶ φορτηγέ, τὸ σὸν βαλλάντιον οἶδεν καὶ πόθεν αἶ ζῶναι καὶ πόθεν οἶ πίνακες.

7. Απαντάται συχνά σε χιακούς επιτύμβιους όρους, βλ. π.χ. D. F. McCabe – J. V. Brownson, *Chios Inscriptions. Texts and List* (The Institute for Advanced Study, Princeton 1986), αρ. 235-237, 239, 244.

Η επιγραφή ΜΧ 22211.